

HØJESTERETS DOM

afsagt tirsdag den 11. oktober 2011

Sag 138/2011

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Jytte Lindgård, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten på Frederiksberg den 17. juni 2010 og af Østre Landsrets 21. afdeling den 14. marts 2011.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Jytte Scharling, Marianne Højgaard Pedersen, Henrik Waaben og Oliver Talevski.

Påstande

Dommen er anket af anklagemyndigheden med påstand om domfældelse for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, således at tiltalte, T, straffes med en bøde på 4.000 kr., og frakendes førerretten betinget.

T har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Anklagemyndigheden har med hensyn til påstanden om betinget frakendelse af førerretten anført, at det i lyset af Ts forklaring for byretten og landsretten efter omstændighederne ikke for Højesteret vil blive bestridt, at han inden erhvervelsen af sit danske kørekort i 2006 havde et somalisk kørekort. Han er således ikke omfattet af reglerne om kørselsforbud.

T har heller ikke for Højesteret bestridt, at han havde ført bilen på det sted og tidspunkt, der er nævnt i anklageskriftet, og at der som anført i den supplerende erklæring af 14. maj 2010 fra Retskemisk Afdeling i en blodprøve udtaget hos ham den 4. januar 2009 kl. 02.25 fandtes cathinon med et resultat på 0,047 mg/kg.

Supplerende sagsfremstilling

T er ved Københavns Politis bødeforelæg vedtaget den 25. marts 2011 yderligere straffet med bøde på 4.000 kr. for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. liste A, nr. 2.

Retskemisk Afdeling, Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet, har den 2. september 2011 besvaret en række spørgsmål fra Rigsadvokaten. Spørgsmål og svar lyder således:

"1. Hvordan fastsættes bagatelgrænserne for de euforiserende stoffer, der fremgår af bilag 1 til Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 655/2007 om klassificering af færdsels-sikkerhedsfarlige stoffer?

Svar:

Bagatelgrænserne fastlægges på et niveau, der ud fra den foreliggende faglitteratur vurderes at relatere til psykomotorisk påvirkning. For euforiserende stoffer, der også er lægemidler, anvendes typisk en nedre grænse for det terapeutiske interval som bagatelgrænse. Det terapeutiske interval er det koncentrationsområde i blodet, der forekommer ved normal anvendelse af lægemidlet. Det gælder f.eks. for angstdæmpende stoffer, der også har en sløvende virkning, og derved kan være trafikfarlige. For illegale euforiserende stoffer, der ikke har medicinsk anvendelse anvendes som bagatelgrænse den nedre grænse for det koncentrationsområde, der typisk ses i blodet, under en rus. For nye illegale stoffer ("designer-drugs") foreligger der evt. ikke undersøgelser af koncentrationen i blodet under en rus. I så fald fastlægges en bagatelgrænse svarende til niveauet for et kendt stof med lignende virkningsprofil. F.eks. har mange nye designer-drugs en amfetamin-lignende virkning, og bagatelgrænsen sættes så til samme niveau som for amfetamin.

2. Hvis en blodprøve indeholder et euforiserende middel, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, men som ikke er anført i bilag 1, hvordan afgøres det i givet fald, om der er tale om en ubetydelig restmængde, jf. bekendtgørelsens § 3?

Svar:

Analogt til ovenfor vurderes ud fra den foreliggende faglitteratur om niveauet relaterer til psykomotorisk påvirkning. Hvis dette er tilfældet, anses niveauet at overstige en ubetydelig restmængde, jf. bekendtgørelsens § 3. Afgrænsningen til en ubetydelig restmængde svarer således til en bagatelgrænse.

3. Hvad er baggrunden for, at bilag 1 alene omfatter 54 af de euforiserende stoffer, som er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, jf. bekendtgørelsens § 1, og hvorfor netop disse stoffer?

Svar:

Retskemisk Afdeling fik som opgave på kort tid i forbindelse med vedtagelsen af den ny lovgivning i 2007 at fastlægge bagatelgrænser for de hyppigst forekommende euforiserende stoffer. Ud fra et skøn blev de pågældende 54 stoffer valgt. I de forløbne år har kun få procent af de behandlede sager involveret andre stoffer end de anførte på listen. Tidligere i år blev det fundet passende at udvide listen, og der er nu en ny på vej, der omfatter betydeligt flere stoffer.

4. Hvad er baggrunden for, at Cathinon ikke er anført i bilag 1?

Svar:

Cathinon blev vurderet som mindre hyppigt forekommende.

5. Det fremgår af den pågældende straffesag, at Retskemisk Afdeling i udtalelse af 14. maj 2009 betragter fundet af 0,047 mg/kg Cathinon i den pågældende sag som en ikke ubetydelig restmængde, jf. bekendtgørelsens § 3. Hvad er baggrunden for denne vurdering?

Svar:

Cathinon er et centralstimulerende stof med en vis lighed med amfetamin. Det indtages som regel ved tygning af khatblade. Rusvirkningen er typisk af 4-5 timers varighed. Koncentrationen i blodet af cathinon er herunder typisk af størrelsesordenen 0,020 – 0,150 mg/kg. Der er rapporteret påvirkning ved bilkørsel hos personer med koncentrationer af den nævnte størrelsesorden. Det vurderes derfor, at 0,047 mg/kg cathinon, som målt i aktuelle sag, overstiger en ubetydelig restmængde. Ved den kommende udvidelse af bagatelgrænselisten er cathinon medtaget med bagatelgrænseniveau 0,020 mg/kg, som tillægges 50% til kompensation for analysevariation, altså i alt 0,030 mg/kg.”

Retsgrundlaget

Færdselslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., har følgende ordlyd:

”§ 54. Et motordrevet køretøj må ikke føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden...”

I medfør af denne bestemmelse udstedte justitsministeren bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. juli 2007. I bekendtgørelsens §§ 1-3 hedder det:

”§ 1. Euforiserende midler, der er anført på liste A, B, D og E i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, klassificeres som farlige for færdselssikkerheden.

Stk. 2. Hvis de anførte betegnelser på de lister, som er nævnt i stk. 1, kan omfatte flere stereoisomere former af det pågældende euforiserende middel, er hver enkelt af disse former at betragte som omfattet af stk. 1.

§ 2. Konstatering af, om en blodprøve indeholder et euforiserende middel, der er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, skal ske ved måling af, om blodprøven indeholder den aktive komponent, der i bilag 1 er angivet for det pågældende euforiserende middel. En blodprøve anses alene for at indeholde en aktiv komponent, hvis måleresultatet overstiger den bagatelgrænse, der i bilag 1 er angivet for det pågældende euforiserende middel.

§ 3. Hvis en blodprøve indeholder en ubetydelig restmængde af et euforiserende middel, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, men som ikke er anført i bilag 1, anses blodprøven ikke for at indeholde det pågældende euforiserende middel.”

I bilag 1 til bekendtgørelsen er der fastsat bagatelgrænser for en række bevidsthedspåvirkende stoffer. Der var ikke i bilaget fastsat nogen bagatelgrænse for cathinon. En sådan bagatelgrænse er nu fastsat i bilag 1 som ændret ved bekendtgørelse nr. 901 af 12. august 2011 om ændring af bekendtgørelse om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer, der trådte i kraft den 1. september 2011. Bagatelgrænsen er her fastsat til 0,02 mg/kg.

I bekendtgørelsen om euforiserende stoffer er cathinon medtaget i listen over euforiserende stoffer omfattet af bekendtgørelsen. Cathinon er således opført som nr. 31 i liste B til den da-gældende bekendtgørelse nr. 749 af 1. juli 2008 og som nr. 37 i liste B til den nugældende bekendtgørelse nr. 557 af 31. maj 2011.

Færdselslovens § 54, stk. 1, fik sin nugældende formulering ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 om ændring af færdselsloven (Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer m.v.). Ændringsloven trådte i kraft den 1. juli 2007.

Ændringsloven er baseret på betænkning nr. 1486/2007 om alkohol i udåndingsluft og en nulgrænse for euforiserende stoffer m.v. I betænkningen hedder det bl.a. (s. 112 f.) :

”...

6.6.2.4. Konklusion

Som det fremgår af afsnit 6.4 og afsnit 6.6.2.2 ovenfor, har en række af de stoffer, som er omfattet af forbud i medfør af lov om euforiserende stoffer, en bevidsthedspåvirkende virkning af en sådan art, at indtagelse af stofferne i almindelighed vil medføre bety-

delig risiko for, at den pågældende bliver ude af stand til at føre motordrevet køretøj på betryggende vis. Som det endvidere fremgår af afsnit 6.4.1 ovenfor, viser undersøgelser, at føring af motordrevet køretøj under påvirkning af euforiserende stoffer forøger risikoen for færdselsulykker. Dette gælder navnlig, hvis de euforiserende stoffer virker i sammenhæng med alkohol.

Efter udvalgets opfattelse er der derfor et behov for udvidelse af det strafbare område, således at førere af motordrevne køretøjer, der indtager stoffer, som indebærer en generel risiko for påvirkning af evnen til at føre motordrevet køretøj på fuldt betryggende vis, kan straffes, uanset at det ikke konkret kan påvises, at indtagelsen af stoffet har påvirket evnen til at føre køretøj. Udvalget har i den forbindelse lagt vægt på, at man – som det fremgår af afsnit 6.5 ovenfor – i vore nabolande har bestemmelser, som indebærer en nulgrænse for indhold af visse stoffer i blodet under kørsel med motordrevet køretøj.

Sammenfattende er det udvalgets opfattelse, at der bør indføres en lovregel, hvorefter kørsel med en koncentration af visse stoffer i blodet i sig selv vil udgøre et strafbart forhold, og at dette kun kan ske gennem indførelse af en egentlig nulgrænse. De stoffer, som omfattes af nulgrænsen, bør efter udvalgets opfattelse være stoffer som i medfør af lov om euforiserende stoffer er forbudt, dog undtaget stoffer som er omfattet af liste C i bekendtgørelse om euforiserende stoffer.

Udvalget finder imidlertid af bevissikkerhedsmæssige grunde, at det er meget væsentligt, at der ved de målinger af indholdet af aktive stoffer i blodet, som bruges som bevis i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse for visse euforiserende stoffer, anvendes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier), jf. afsnit 6.4.3 ovenfor. Anvendelsen af bagatelgrænser skal sikre, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Endvidere finder udvalget, at måleusikkerheden bør fratrækkes den pågældende måling, inden måleresultatet vurderes i forhold til bagatelgrænsen. Det bemærkes i øvrigt, at en sådan fremgangsmåde vil svare til den praksis, der i andre lande følges ved måling af stoffer i blodet.
..."

I justitsministerens forslag til lov om ændring af færdselsloven (Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer m.v.) hedder det i de almindelige bemærkninger under afsnit 4.3 bl.a. (lovforslag nr. 180, jf. Folketingstidende 2006-2007, tillæg A, s. 6529 f.):

4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de grunde, som er anført af udvalget, tilslutte sig udvalgets synspunkter og forslag om en nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet..."

I de specielle bemærkninger til forslaget til færdselslovens § 54, stk. 1, er der anført bl.a. (a.st., tillæg A, s. 6544 f.):

”Til nr. 3 (færdselslovens § 54)

Det foreslås, at der i færdselslovens § 54 indsættes et *nyt stk. 1*, hvorefter motordrevet køretøj ikke må føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden.

Bestemmelsen indebærer, at der i færdselsloven indføres en nulgrænse for visse stoffer således, at kørsel eller forsøg på kørsel af en person, som har et eller flere af de omfattede stoffer i blodet, forbydes uden hensyn til, om det kan godtgøres, at stoffet i det konkrete tilfælde har påvirket den pågældendes evne til at føre køretøjet. Der knyttes således ikke noget føreevnekriterium til bestemmelsen.

Det foreslås at bemyndige justitsministeren til administrativt at fastsætte regler om, hvilke stoffer som omfattes af bestemmelsen. Efter forslaget skal justitsministeren således ved bekendtgørelse kunne klassificere visse stoffer som farlige for færdselssikkerheden.

Efter forslagets ordlyd kan kun bevidsthedspåvirkende stoffer klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Det betyder, at kun såkaldt aktive stoffer vil kunne være omfattet af nulgrænsen, mens f.eks. nedbrydningsstoffer, der ikke har nogen bevidsthedspåvirkende virkning, ikke vil kunne være omfattet af nulgrænsen.

Det forudsættes, at der i forbindelse med udstedelse af regler i medfør af den foreslåede bestemmelse for hvert enkelt af de stoffer, som klassificeres som farlige for færdselssikkerheden, fastsættes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier), som sikrer, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, jf. herved pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Formålet med bagatelgrænserne er at sikre, at der ikke sker domfældelse for overtrædelse af nulgrænsen i tilfælde, hvor der er tale om en minimal tilfældigheds-koncentration af det pågældende stof i blodet.

Forslaget indebærer således, at nulgrænsen omfatter aktive stoffer, som har en bevidsthedspåvirkende virkning i tilfælde, hvor de kan påvises i blodet i en mængde, der ligger over den bagatelgrænse, som forudsættes anvendt for det pågældende stof, samt en eventuel måleusikkerhed. Der henvises til pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det er ved forslaget forudsat, at stoffer, der i medfør af lov om euforiserende stoffer ikke uden særlig tilladelse må besiddes, som udgangspunkt klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Dette vil efter forslaget kunne ske ved, at det i bekendtgørelse bestemmes, at stoffer, der i medfør af § 1, stk. 1, § 2, stk. 1, og § 2 a i lov om euforiserende stoffer er blevet helt eller delvis forbudt af indenrigs- og sundhedsministeren, klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. En sådan bestemmelse vil automatisk omfatte stoffer, der i fremtiden i medfør af de nævnte bestemmelser i lov om euforiserende stoffer helt eller delvis forbydes af indenrigs- og sundhedsministeren.

...

Det vil med den foreslåede bestemmelse, hvorefter stoffer kun omfattes af nulgrænsen, hvis de af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, tillige være muligt nærmere at præcisere, at visse stoffer skal eller ikke skal omfattes af

nulgrænsen. Det vil således i overensstemmelse med udvalgets anbefaling, jf. pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, kunne bestemmes, at stoffer, som er omfattet af liste C i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, ikke klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Udvalgets anbefaling skyldes, at disse stoffer er tilladte, når de indgår i såkaldte doserede tilberedninger eller andre tilberedninger, jf. § 1, stk. 3, nr. 3, i bekendtgørelse om euforiserende stoffer.
..."

Højesterets begrundelse og resultat

Det følger af færdselslovens § 54, stk. 1, 1. pkt., at et motordrevet køretøj ikke må føres eller forsøges ført af nogen, hvis blod under eller efter kørslen indeholder bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. Justitsministeren har i § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer fastsat, at euforiserende midler, der er anført på liste A, B, D og E i bilaget til bekendtgørelse om euforiserende stoffer, klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Efter den dagældende bekendtgørelse om euforiserende stoffer var cathinon optaget som et euforiserende middel under liste B, nr. 31 (nugældende bekendtgørelses liste B, nr. 37). Cathinon var således på gerningstidspunktet klassificeret som farligt for færdselssikkerheden.

Efter ordlyden af færdselslovens § 54, stk. 1, er det ikke en betingelse for, at der kan straffes for overtrædelse af bestemmelsen, at justitsministeren på gerningstidspunktet har fastsat en bagatelgrænse for den mængde af det bevidsthedspåvirkende stof, der må være i blodet. I forarbejderne er det imidlertid forudsat, at justitsministeren – af bevissikkerhedsmæssige grunde – fastsætter bagatelgrænser for de stoffer, der klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Hermed sikres det, at den pågældende person gennem et vist tidsrum har haft det færdselssikkerhedsfarlige stof i blodet, og at der ikke sker domfældelse i tilfælde, hvor der alene er tale om en minimal tilfældighedskoncentration af stoffet i blodet.

Efter Højesterets opfattelse skal forarbejdernes forudsætning om fastsættelsen af bagatelgrænser ikke forstås således, at der i bekendtgørelsen på forhånd skal være fastsat en præcis bagatelgrænse for et bevidsthedspåvirkende stof, der er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, for at der kan straffes for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1. Højesteret har herved navnlig lagt vægt på, at formålet med færdselslovens § 54, stk. 1, efter forarbejderne er at indføre en såkaldt nulgrænse for kørsel med bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter

regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige, således at det ikke skal godtgøres, om det færdselssikkerhedsfarlige stof har påvirket den pågældendes evne til at føre køretøjet. Det er udtrykkeligt anført i forarbejderne, at justitsministeren kan foretage klassificeringen gennem henvisning til liste A, B, D og E, i bilaget til bekendtgørelsen om euforiserende stoffer, og at en sådan bestemmelse automatisk vil omfatte de stoffer, der i fremtiden omfattes af liste A, B, D og E.

Forarbejderne må dog forstås således, at der i tilfælde, hvor der endnu ikke er fastsat en præcis bagatelgrænse i bekendtgørelsen, på anden måde skal tages højde for de bevissikkerhedsmæssige hensyn, som en bagatelgrænse skal varetage. For de bevidsthedspåvirkende stoffer, der i bekendtgørelsen er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, men som der endnu ikke er fastsat præcise bagatelgrænser for, er de bevissikkerhedsmæssige hensyn efter opsamlingsbestemmelsen i bekendtgørelsens § 3 varetaget ved, at en blodprøve ikke anses for at indeholde det pågældende stof, hvis blodprøven kun indeholder "en ubetydelig restmængde" af stoffet. Selv om udtrykket "en ubetydelig restmængde" i bekendtgørelsens § 3 ikke er præcist, kan der på grundlag af en erklæring fra f.eks. Retskemisk Afdeling i den konkrete sag tages stilling til, om en blodprøve alene indeholder "en ubetydelig restmængde" af det pågældende stof.

På denne baggrund finder Højesteret, at der i bekendtgørelsen om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer er taget fornødent hensyn til den forudsætning om bagatelgrænser, der er kommet til udtryk i forarbejderne.

T er herefter skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1. Det bemærkes herved, at Højesteret i overensstemmelse med Retskemisk Afdelings vurdering finder, at mængden på 0,047 mg/kg cathinon, der blev fundet i Ts blod, overstiger "en ubetydelig restmængde" som anført i bekendtgørelsens § 3, jf. herved den bagatelgrænse, der nu er fastsat for cathinon i bilag 1 til bekendtgørelsen.

Bøden for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, fastsættes til 4.000 kr., jf. færdselslovens § 117, stk. 1, jf. straffelovens § 89. Forvandlingsstraffen er fængsel i 8 dage.

Anklagemyndighedens påstand om betinget frakendelse af førerretten tages til følge som nedenfor bestemt, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 9.

Thi kendes for ret:

T straffes med en bøde på 4.000 kr. Forvandlingsstraffen er fængsel i 8 dage.

Retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, frakendes T. Frakendelsen sker betinget på vilkår, at T i en prøvetid på 3 år fra denne dom ikke fører motordrevet køretøj under sådanne omstændigheder, at førerretten skal frakendes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten og for Højesteret, mens T skal betale sagens omkostninger for byretten.

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 14. marts 2011 af Østre Landsrets 21. afdeling
(landsdommerne Sanne Kolmos, Bloch Andersen og Alex Puggaard (kst.)).

21. afd. a.s. nr. S-2433-10:

Anklagemyndigheden

mod

T

(cpr.nr.

(advokat Jytte Lindgård, besk.)

Frederiksberg Rets dom af 17. juni 2010 (1-3253/2009) er anket af T
med påstand om frifindelse i forhold 1.

Anklagemyndigheden har endeligt påstået formildelse, således at bøden udmåles til 4.000 kr.

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og forklaring af vidnet, politibetjent V

Tiltalte har forklaret blandt andet, at han havde tygget khat svarende til 4 grene. Der var nok 3-4 blade på hver gren. I et bundt er normalt 80-100 grene. Han plejer at tygge khat i weekenden og også til nytår. Han drikker ikke øl. Han havde ikke taget sine epilepsi-tabletter i 2 dage, idet han ikke havde flere.

Han indrejste i Danmark i 1992. Han havde kørekort inden. Han fik dansk kørekort i 2006. Han er ikke helt sikker på årstallet, men han tror, at det var i 2005. Han var da til køreprøve. Han havde sit somaliske kørekort med til Danmark og viste det til myndighederne. Han var både til teoriprøve og en praktisk prøve.

Han har ikke fået forlænget sit kørekort, efter det udløb den 18. juli 2010.

I 2009 havde han ingen arbejdsindkomst. Han modtog kontanthjælp. Det gør han stadig.

Vidnet politibetjent V har forklaret blandt andet, at han kørte patrulje, da de over radioen fik melding om, at en hvid varevogn kørte usikkert. De stoppede varevognen i en sidegade til Allé. Vidnet talte med føreren. Føreren var grøn om mundvingene. Da føreren var somalier, regnede vidnet med, at det kunne være khat. Han bad føreren om at åbne munden, og han kunne da se, at der var rester af khat i tænderne/mundhulen. De fandt lidt khat i bilen. Passageren var vist fuld. Passageren fik i hvert fald ikke lov til at køre bilen videre. Det kan godt passe, at føreren virkede nervøs, men ikke påvirket.

Tiltalte er yderligere straffet

ved Frederiksberg Rets udeblivelsesdom af 19. oktober 2009 for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. liste A, nr. 2, med en bøde på 2.000 kr., subsidiært fængsel i 6 dage, og

ved Københavns Byrets udeblivelsesdom af 17. maj 2010 for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. liste A, nr. 2, med en bøde på 3.000 kr., subsidiært fængsel i 6 dage.

Det fremgår af Retskemisk Afdelings supplerende erklæring af 14. maj 2010, at der i en blodprøve, udtaget af tiltalte den 4. januar 2009 kl. 02.25, fandtes cathinon med et resultat på 0,047 mg/kg. Det anføres, at der er påvist det euforiserende middel cathinon i en koncentration, der overstiger en ubetydelig restmængde, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007.

Det fremgår videre af Retskemisk Afdelings erklæring af samme dato, at en ikke ubetydelig restmængde for cathinon er 0,020 mg/kg blod tillagt 50 % for analysevariation svarende

til i alt 0,030 mg cathinon/kg blod. Det er videre anført, at cathinon er påført på liste B i bekendtgørelse 749 om euforiserende stoffer.

Det fremgår af udskrift fra SKAT, R75-2009, af 10. februar 2010, at tiltalte i 2009 havde en A-indkomst konteret på 202.611 kr.

Retsgrundlaget

Ved lov nr. 524 af 6. juni 2007 om ændring af færdselsloven (Alkoholkoncentration i udåndingsluft, nulgrænse for euforiserende stoffer m.v.) indførtes i lovens § 54, stk. 1, en nulgrænse for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden.

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, LFF 2006-2007.1.180, afsnit 4.2.2 med overskriften "Omfattede stoffer", side 8, fremgår bl.a.:

"I den forbindelse har udvalget peget på, at det af bevissikkerhedsmæssige grunde er meget væsentligt, at der ved de målinger af indholdet af aktive stoffer i blodet, som skal bruges som bevis i sager om overtrædelse af den foreslåede nulgrænse for visse euforiserende stoffer, anvendes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier). Anvendelsen af bagatelgrænser skal sikre, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet. Endvidere finder udvalget, at målesikkerheden bør fratrækkes den pågældende måling, inden måleresultatet vurderes i forhold til bagatelgrænsen. Det bemærkes i øvrigt, at en sådan fremgangsmåde vil svare til den praksis, der i andre lande følges ved måling af stoffer i blodet."

I de specielle bemærkninger til § 54, stk. 1, a.s., side 19, er bl.a. følgende anført:

"Det forudsættes, at der i forbindelse med udstedelse af regler i medfør af den foreslåede bestemmelse for hvert enkelt af de stoffer, som klassificeres som farlige for færdselssikkerheden, fastsættes bagatelgrænser (såkaldte cut off-værdier), som sikrer, at den pågældende person, inden blodprøven er taget, gennem et vist tidsrum har haft bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, jf. herved pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Formålet med bagatelgrænserne er at sikre, at der ikke sker domfældelse for overtrædelse af nulgrænsen i tilfælde, hvor der er tale om en minimal tilfældighedskoncentration af det pågældende stof i blodet.

Forslaget indebærer således, at nulgrænsen omfatter aktive stoffer, som har en bevidsthedspåvirkende virkning i tilfælde, hvor de kan påvises i blodet i en

mængde, der ligger over den bagatelgrænse, som forudsættes anvendt for det pågældende stof, samt en eventuel måleusikkerhed. Der henvises til pkt. 4.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.”

Med hjemmel i færdselslovens § 54, stk. 1, har justitsministeren udstedt bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer. Bekendtgørelsen bestemmer i § 1, hvilke stoffer der klassificeres som farlige for færdselssikkerheden. Bekendtgørelsen fastsætter videre i § 2 sammenholdt med bilag 1 sådanne bagatelgrænser for en række nærmere angivne stoffer.

Herudover indeholder § 3 følgende bestemmelse:

”Hvis en blodprøve indeholder en ubetydelig restmængde af et euforiserende middel, som er klassificeret som farligt for færdselssikkerheden, men som ikke er anført i bilag 1, anses blodprøven ikke for at indeholde det pågældende euforiserende middel.”

Procedure

Hovedforhandlingen har været reassumeret med henblik på bemærkninger om forudsætningerne for udnyttelsen af bemyndigelsesbestemmelsen i færdselslovens § 54, stk. 1.

Statsadvokaten for København og Bornholm har i et brev af 17. februar 2011 til Østre Landsret bl.a. anført følgende:

”Efter anklagemyndighedens opfattelse kan det ikke tillægges betydning, at der ikke er angivet en bagatelgrænse for cathinon i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007. Det bemærkes i den forbindelse, at bagatelgrænserne ifølge ovennævnte forarbejder alene fastsættes af bevissikkerhedsmæssige grunde, og at formålet er at sikre, at der ikke sker domfældelse for overtrædelser af nulgrænsen i tilfælde, hvor der er tale om en minimal tilfældighedskoncentration af det pågældende stof i blodet. Fastsættelsen af grænser for, hvornår der er tale om ikke ubetydelige restmængder af et stof, fastsættes imidlertid ud fra samme hensyn, og efter anklagemyndighedens opfattelse er der ikke grundlag for at behandle sager, der er vurderet efter § 3 i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 bevismæssigt anderledes end sager, der er behandlet efter bekendtgørelsens § 2, jf. bilag 1.

Det bemærkes endvidere, at Retskemisk Afdeling ved X
den 11. januar 2011 telefonisk har oplyst over for anklagemyndigheden, at afdelingens liste med grænseværdier løbende opdateres, når der modtages sager vedrørende overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1, med euforiserende midler, som endnu ikke er anført i bilag 1 til bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007. X oplyste

endvidere, at grænseværdierne kaldes grænser for ikke ubetydelige restmængder, indtil de bliver optaget som "formelle bagatelgrænser" i bekendtgørelsens bilag 1.

Det er endvidere anklagemyndighedens opfattelse, at den i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 fastsatte ordning med henholdsvis bagatelgrænser i bekendtgørelsens § 2, jf. bilag 1, og grænser for ikke ubetydelige restmængder i bekendtgørelsens § 3 ikke kan anses for at være i strid med bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 524 af 6. juni 2007 om bemyndigelsen til justitsministeren til at fastsætte regler om, hvilket stoffer der skal være omfattet af bekendtgørelsen.

Anklagemyndigheden skal i den forbindelse pege på, at det ikke ses at følge af lovforslagets bemærkninger, at bagatelgrænserne skulle fastsættes i bekendtgørelsens bilag 1. Som anklagemyndigheden læser bemærkningerne, er det således tilstrækkeligt, at bekendtgørelsens § 2, jf. bilag 1, og bekendtgørelsens § 3, tilsammen sikrer en ordning, hvor der for hvert enkelt stof bliver taget højde for bevisusikkerheden. Efter anklagemyndighedens opfattelse er det i den forbindelse mindre væsentligt, om bagatelgrænsen - i en periode indtil der sker ajourføring af bekendtgørelsens bilag 1 - kaldes for en ikke ubetydelig restmængde. Det bemærkes i øvrigt, at det efter anklagemyndighedens opfattelse under alle omstændigheder vil være nødvendigt med en opsamlingsbestemmelse som i bekendtgørelsens § 3, der kan tage højde for nye kommende stoffer, som måtte blive klassificeret som farlige for færdselssikkerheden."

Anklageren har procederet i overensstemmelse med det i brevet af 17. februar 2011 anførte og i øvrigt bemærket, at bøden bør nedsættes til 4.000 kr., idet tiltalte i byretten blev frifundet i forhold 2, og dette forhold er ikke omfattet af ankesagen.

Forsvareren har gjort gældende, at der ikke er hjemmel til at domfælde tiltalte, idet der ikke i bekendtgørelse nr. 655 af 19. juni 2007 om klassificering af færdselssikkerhedsfarlige stoffer er fastsat nogen bagatelgrænse for cathinon.

Landsrettens begrundelse og resultat

For stoffer, der er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, men ikke er opregnet i bilag 1, er der ikke i forbindelse med reglerne fastsat de i lovforslaget forudsatte bagatelgrænser for hvert enkelt stof omfattet af bekendtgørelsen.

Det forhold, at Retskemisk Afdeling løbende opdaterer afdelingens liste med grænseværdier for ikke ubetydelige restmængder, indtil de bliver optaget som "formelle bagatelgrænser" i bekendtgørelsens bilag 1, kan ikke anses for at opfylde den udtrykkeligt angivne forudsætning i lovforslagets bemærkninger.

Da der ikke i bekendtgørelsen er fastsat nogen bagatelgrænse for cathinon, frifindes tiltalte i forhold 1.

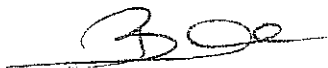
Thi kendes for ret:

T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 14/3.11

Britta Andersen
overassistent

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 17. juni 2010

Rettens nr. 1-3253/2009

Politiets nr. 0109-80239-00007-09

Anklagemyndigheden

mod

T
cpr.nr

Anklageskrift er modtaget den 13. maj 2009.

T er tiltalt for

1.

overtrædelse af færdselslovens § 117, jf. § 54, stk. 1,

ved søndag den 4. januar 2009 kl. 01.10 at have ført varebil ad
i Kommune, efter at have indtaget bevidsthedspåvir-
kende stoffer i et sådant omfang, at det efter regler fastsat af Justitsministeri-
et var farligt for færdselssikkerheden.

2.

overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 80, stk. 1,

ved i tilknytning til forhold 1, at have indladt at anvende den sikkerhedssele
som siddepladsen var forsynet med.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf på 4.500 kr.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om kørselsforbud, jf. færdselslo-
vens § 127, jf. § 125, stk. 2, jf. stk. 3.

T har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er dokumenteret reklæring af 14. maj 2010 fra Retsmedicinsk Institut,
bilagt analyseerklæring.

Der er endvidere dokumenteret oplysninger om tiltaltes indtægtsforhold i 2009.

Tiltalte T har forklaret, at det var ham, der kørte bilen den pågældende dag. Han havde ikke tygget khat forinden kørslen. Tiltalte havde en kammerat med i bilen, som havde noget khat med. Tiltalte havde smagt på khaten. Når man tygger khat, sidder man og tygger i mindst 3 timer. Tiltalte tyggede kun kortvarigt på kammeratens khat. Tidligere på ugen havde tiltalte tygget khat. Tiltalte tygger et bundt om ugen. Tiltalte havde sikkerhedsselen på. Han tog den af, inden betjenten nåede frem til tiltaltes køretøj, fordi han ventede at blive beordret ud af bilen.

Tiltalte har første gang erhvervet førerret den 29. juni 2006.

Tiltalte er tidligere straffet

- ved Københavns Politis bødeforlæg af 15. august 2007 for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. liste A, nr. 2. Bøde 600 kr.
- ved Københavns Politis bødeforlæg af 6. november 2007 for overtrædelse af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 2, jf. Liste A, nr. 2. Bøde 2.000 kr.
- ved Københavns Politis bødeforlæg af 23. april 2008 for overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 4, stk. 1. Bøde 1.000 kr. (klipværdi: 0.1)

Rettens begrundelse og afgørelse

Ad forhold 1: Ved indholdet af analyseerklæringen fra Retsmedicinsk institut findes det godtgjort, at tiltalte har ført bilen i en tilstand, hvor han var påvirket af bevidsthedspåvirkende stoffer i en grad, der oversteg de derom gældende regler.

Han findes derfor skyldig som anført i tiltalen.

Ad forhold 2: Henset til tiltaltes forklaring vil han være at frifinde.

Straffen fastsættes til en bøde på 4.500 kr., jf. færdselslovens § 117, jf. § 54, stk. 1.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Betingelserne for at frakende førerretten betinget er derfor opfyldt, jf. færdselslovens § 125, stk. 2, jf. stk. 3.. Da forholdet er begået inden for de første 3 år efter, at tiltalte første gang har erhvervet førerret, træder et kørselsforbud i stedet for en betinget frakendelse, jf. færdselslovens § 127.

Ved kørselsforbuddet inddrages tiltaltes ret til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, indtil tiltalte har gennemført fornyet, særlig køreundervisning og har bestået en kontrollerende køreprøve, jf. færdselslovens § 60 a, stk. 1.

Thi kendes for ret:

T skal betale en bøde på 4.500 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 8 dage.

Tiltalte pålægges kørselsforbud.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Marianne Caft

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Retten på Frederiksberg, den 17. juni 2010

H. Olsen
Henrik Olsen
kontorfuldmægtig